

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

IV. Resolvuntur varia Quæstia quoad Peregrinos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

lis Ecclesiæ ibidem etiamnum vigentem, non obstante, quòd in Germania licitus sit usus lacticianorum (id est, lactis, butyri, casei, & ovorum) diebus jejunalibus. Et idem dicendum de aliis similibus.

29. Cæterum quamvis hæc sententia sit valdè communis, simulque tutior & probabilior, ac proinde ordinariè in praxi tenenda, maximè ut evitetur occasio omnis scandali: nihilominus non desunt Doctores aliqui oppositum tenentes cum Sanchez lib. 3. de Matrimonio, disp. 18. num. 7. quorum sententiam non omninò improbabilem censet Layman cit. cap. 12. num. 3. dummodò absit omne periculum scandali. Unde propter auctoritatem talium virorum Doctorum (inquit Ludov. Engel, tit. de Constitut. n. 30.) non audeam semper alicujus gravis peccati damnare eum, qui contrarium teneret seu practicaret, præsertim accedente aliquâ rationabili causâ, v. g. conservandæ valetudinis, & remoto scandalo: ut si Germanus tempore Quadragesimæ in Italia privatim comederet ova, caseum, & alia lacticiania. Hæc ille.

Contraria nonnullorum sententia refertur.

30. CONCL. IV. Econtra verò Advenæ, & Peregrini non tenentur præceptis Juris communis. etiam in sua patria vigentibus, si hæc non sint in usu in loco, ubi per modum hospitij reperiuntur, aut morantur. Ita Doctores communiter. Ratio est: quia quilibet potest se accommodare rationabilibus consuetudinibus locorum, in quibus existit. Hinc inferitur, quòd Germanus, si per regnum Castellæ in Hispaniis existens transeat, possit ibidem diebus Sabbatinis licitè vesci extremitatibus & intestinis animalium, quibus ibidem vesci licitum est. Similiter Itali, dum hospitantur, aut morantur in Germania, licitè diebus jejunalibus comedunt lacticiania, non obstante, quòd hæc in Italia sint gravissimè prohibita: & sic loquendo de alijs Ratio hujus ulterior est: quia nemo tenetur ad patriæ consuetudines, dum ab ea abest; imò in hujusmodi casibus valet privilegium locale, quo frui possunt omnes, qui morantur in tali loco.

Quid econtra dicendum de legibus, quæ vigent in patria, sed non in loco, ubi quis hospitatur?

QUÆSTIO IV.

Resolvuntur varia Quæstia quoad Peregrinos.

31. **A**Dvertendum, multa esse Festa particularia locorum, quæ in una Diocesi vel Parochia obligant sub præcepto, in alia verò non obligant. Sic Festum S. Wolfgangi

Occasio movendi sequentes quæstiones.

gi

gi in Diœcesi Ratisbonensi, die 31. Octobris, est de præcepto, non verò in vicina Diœcesi Frisingensi: unde in ipsa civitate Landshutana licitum est, hac die opera servilia exercere, cum pertineat ad Diœcesin Frisingensem, non verò in suburbiis ultra Isaram, quia spectant ad Diœcesin Ratisbonensem. Et alia quàm plura exempla passim habentur in confinibus duarum Diœcesium, in ordine ad Festa particularia dictarum Diœcesium.

Discrepan-
tia inter Ca-
lendarium
novum, &
antiquum.

32. Hoc idem contingit quoad Festa & jejunia totius Ecclesie in illis locis, in quorum uno Calendarium Romanum novum, in altero verò vetus observatur: nam quamvis hæc duo Calendaria convenient quoad dies Dominicos, nihilominus quoad Festa immobilia, unà cum jejuniis præviis discrepant decem diebus; quoad Quadragesimam verò, ac Festa mobilia Paschatis, & Pentecostes, &c. quandoque concordant. quandoque pluribus hebdomadibus discrepant. Unde plures casus formari possunt de ijs, qui ab uno loco ad alium transeunt, an & quomodo teneantur ad hujusmodi Festa, vel jejunia de præcepto observanda. Hoc prænotato

An extra
Parochiam
ubi est Fe-
stum, Paro-
chiani pos-
sint alibi la-
borare?

33. Quæritur I. An, quando est Festum in una Parochia, in altera autem Parochia vicina non est, possint subditi Parochie, in qua est Festum de præcepto, extra limites suæ Parochie laborare? Resp. affirmativè, prout tenet Lessius *lib. 4. de just. & jur. cap. 2. n. 55.* Navarrus *cap. 13. Manualis, n. 5.* & alij. Ratio est: quia Statuta, & consuetudines locales, sunt veluti loco affixæ; unde non ligant talia Festa Parochianos, dum exiunt extra districtum Parochie.

An etiam
exire ad
alibi labo-
randum?

34. Quinimò Navarrus *loc. cit.* asserit, posse rationabiliter teneri, eos, qui in Festi vigilia, vel etiam ipsomet Festo, à suo proprio loco in alium laborandi gratiâ exeunt, ubi Festum illud non observatur, juxta rigorem Juris non peccare. Rationem dat: quia non laborant in loco, ubi est dies Festus. Accedit, quòd tales videantur uti jure suo. Verumtamen communiter homines magis timorati in tali casu solent servare diem Festum, quamvis si ab aliquibus sententia Navarri practicaretur, non esset ipsis formandus scrupulus peccati; præsertim, si prius ante suum egressum audiant Missam, ut vulgè citatus Navarrus.

An talis
mand. exi-
sistentia-

35. Quæritur II. Antalis exiens è loco, ubi est Festum de præcepto, teneatur audire ibidem Missam, si eodem die perveniat ad locum, ubi non est dies Festus? Affirmat Navarrus *cit.*

n. s. eò quòd dies Festus, ubi aliquem apprehendit, obliget eum ad sui observantiam.

tur prius
Missam au-
dire?
Negativa
est valde
probabilis.

36. Communior tamen, & valde probabilis sententia est, talem non teneri ad Sacrum in priori loco audiendum, dummodo eodem manè sit venturus extra limites illius loci, ubi agitur dies Festus. Ratio est: quia quando præcipitur auditio Missæ, subintelligitur tacita conditio, si toto illo tempore, quo Missæ celebrantur, quis manserit in loco diei Festi, & consequenter subditus præcepto: talis autem adhuc manè est extra fines illius Parochiæ festum de præcepto celebrantis, prout supponitur: ergo.

37. Neque tenetur talis prævenire, audiendo Missam ante suum discessum: quia tunc solum tenemur prævenire, quando manente vi præcepti, seu nostrâ subiectione, videmus nos posse fore impediendos; ut cum quis manens in loco, ubi viget præceptum diei Festi, videt se horis posterioribus impeditum iri negotiorum causâ, tenetur prius audire Missam. Secus est, quando intra tempus implendi præceptum desinit esse subditus alicujus loci particularis, & reperitur extra limites illius; prout argumentatur Lessius *loc. cit. n. 56.*

Quando teneamur
prævenire
audiendo
Missam?

38. Quæritur III. An qui manè discedit ex oppido ubi non est jejunium, possit comedere carnes, quamvis vesperi, vel meridie sit venturus ad locum, ubi est jejunium de præcepto? Resp. affirmativè, eò quòd in priori loco constitutus, nondum teneatur lege jejuniij posterioris loci. Non tamen e contra potest quis in loco domicilij, ubi est jejunium, vesci carnibus, si inde manè discedat, per venturus ad locum, ubi non est jejunium. Ratio est: quia tenetur legibus proprii domicilij, quamdiu in eo reperitur.

An discedens è loco,
ubi non est
jejunium,
per venturus
tamen ad
locum, ubi
est jejunium,
possit
comedere
carnes?

39. Quæritur IV. Utrum is, qui durante Quadragesimâ negotiorum causâ è loco proprii domicilij recedit, ac venit in locum, ubi ob discrepantiam novi & veteris Calendarij Quadragesima jam est peracta, teneatur eandem ibi perficere, & tamdiu abstinere à carnibus, atque jejunare, donec compleatur tota Quadragesima? Ratio dubitandi est: quia præceptum jejuniij Quadragesimalis est generale; ergo obligat ubique, & ubique impleri debet. Et hujusmodi sententia affirmativa utique est magis pia, tutior, ac proinde Catholicis omnibus in præxi suadenda.

Utrum teneatur
absolvere
jejunium
Quadragesimale,
qui per-
venit ad locum,
ubi
illud jam
est absolu-
tum?

Cessante
fraude, ne-
gative re-
sponderetur.

40. Nihilominus oppositum videtur probabilius, si loquamur de iis, qui non in fraudem jejuniij, sed bonâ fide, v. g. negotiorum causâ, ab uno loco in alium commigrârunt; præsertim cum valdè difficile sit, in convictu humano seorsim ab aliis servare jejunium, & cæteris omnibus à lege jejuniij solutis, ac Festa Paschalia cum gaudio celebrantibus, adhuc jejunare, & Quadragesimam continuare; prout tenet Lessius ibidem num. 59, & Bonacina *disp. 1. de Legibus, quest. 1. punct. 6 num. 64.* cum aliis. Ratio generalis est; quia potest quis sese moribus eorum, quibuscum vivit, accommodare, juxta illud vulgatum, & superius jam adductum:

*Si fueris Roma, Romano vivito more;
Et si sis alibi, vivito sicut ibi.*

Quid, si in
fraudem je-
juniij inde
discedat?

41. Dicitur notanter, si loquamur de iis, qui non in fraudem jejuniij &c. Siquidem, ut dicitur c. Sedes. & c. ex tenore de Rescript. *fraus & dolus alicui patrocinari non debet*: unde non careret scrupulo peccati gravioris, si civis Landshutanus die 31. Octobris exiret ad suburbana civitatis ultra Saram, eo solùm animo, ut ibi posset vesci carnibus (siquidem in Diocesi Ratisbonensi, ob solemnitatem S. Wolfgangi, principalis Patroni, hac die non est jejunium Vigiliæ omnium Sanctorum, sed illud pridè anticipatur) quia hoc fieret in fraudem legis, ac jejuniij Vigiliæ omnium Sanctorum totam Ecclesiam obligantis: quidquid cum nonnullis aliis contradicat Bonacina *loc. cit.* eâ ratione permotus, quòd talis videatur uti jure suo.

An econtrâ,
qui jejuniij
jam pere-
git, tenea-
tur rursus
jejunare?

42. Quæritur V. Utrum econtrâ is, qui explevit jejunium Quadragesimæ, vel aliud, si venerit ad locum, ubi illud necdum est peractum (prout sæpè fit itinerantibus ratione novi Calendarij non ubique recepti) teneatur ibidem rursus à carnibus abstinere, atque jejunare? Resp. cum cit. Lessio num. 52, & aliis, talem non teneri: quia præceptum illud jam implevit: Ecclesia verò neminem obligat ad duplex jejunium. Cavendum tamen, ne alij inde scandalizentur. Et hoc idem dicendum est de celebratione Festorum, ac similibus aliis.